

Výročná správa za rok 2017

Personálny stav

Rok 2017 predstavoval druhý kalendárny rok práce archívu v zmenených podmienkach, ku ktorým došlo v nadväznosti na novelu zákona NR SR č. 266/2015 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 395/2002 Z. Z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov. V novembri 2015 sa zlúčilo osem pôvodne samostatných archívov, ktoré boli dovtedy priamo riadené Odborom archívov a registratúr Ministerstva vnútra SR do jediného archívu. Dva banskobystrické archívy sa spojili do jediného pracoviska a k nemu sa pripojilo ďalších šesť archívov pôsobiacich v Banskobystrickom kraji. V súčasnej podobe má archív centrálné pracovisko v Banskej Bystrici a ďalšie archívne pracoviská v Banskej Štiavnici, Kremnici, Zvolene, Lučenci, Rimavskej Sobote a vo Veľkom Krtíši. Po zásadných zmenách v systematizácii boli na centrálnom pracovisku vytvorené dve oddelenia, zatiaľ čo dovtedajšie relatívne samostatné pobočky Štátneho archívu v Banskej Bystrici sa stali štandardnými pracoviskami.

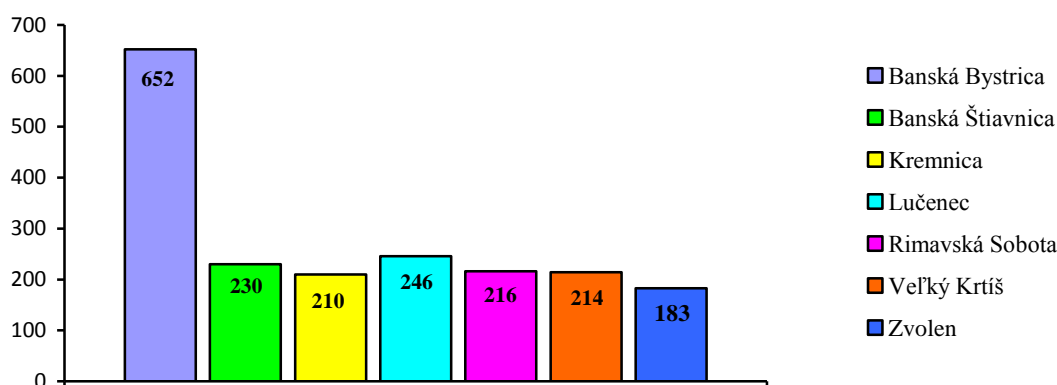
Počet systematizovaných pracovných miest sa oproti pôvodnému stavu nezmenil, archív mal rovnako ako v roku 2015 a 2016 systematizovaných 47 pracovných miest, z ktorých k 31.12.2017 bolo reálne obsadených 46 miest. Z uvedeného počtu bolo 41 pracovných miest v štátnej službe a 6 miest vo verejnom záujme. V priebehu roka na dvoch archívnych pracoviskách (Kremnica, Veľký Krtíš) prebiehala absolventská prax v rámci národného projektu *Absolventská prax štartuje zamestnanie*. V Kremnici pracovali 3 absolventky, vo Veľkom Krtíši jeden absolvent.

Predarchívna starostlivosť

V oblasti predarchívnej starostlivosti sa Štátny archív v Banskej Bystrici zaoberal viacerými aktivitami. Archív v roku 2017 evidoval celkom 1951 pôvodcov registratúry, čo bol omnoho nižší počet než v roku 2016. Rozdiel vznikol v dôsledku odstránenia duplícít, ktoré v evidencii vznikli v počiatočnej fáze zavádzania ISEA. Z uvedeného dôvodu sa z evidencie vyradilo celkom 1934 pôvodcov (z toho v Banskej Bystrici 1841 pôvodcov, v Rimavskej Sobote 83 pôvodcov, vo Veľkom Krtíši 8 pôvodcov a v Banskej Štiavnici 2 pôvodcovia).

Do evidencie bolo novozaradených 21 pôvodcov, z toho 15 v Banskej Bystrici, 3 v Banskej Štiavnici a 3 v Lučenci). Z celkového počtu najviac pôvodcov evidovalo banskobystrické pracovisko archívu (652 pôvodcov), ostatné pracoviská evidovali menší počet – Lučenec 246 pôvodcov, Banská Štiavnica 230, Rimavská Sobota 216 pôvodcov, Veľký Krtíš 214 pôvodcov, Kremnica 210 pôvodcov a Zvolen 183 pôvodcov.

Evidencia pôvodcov registratúry v pôsobnosti Štátneho archívu v Banskej Bystrici a jeho pracovísk

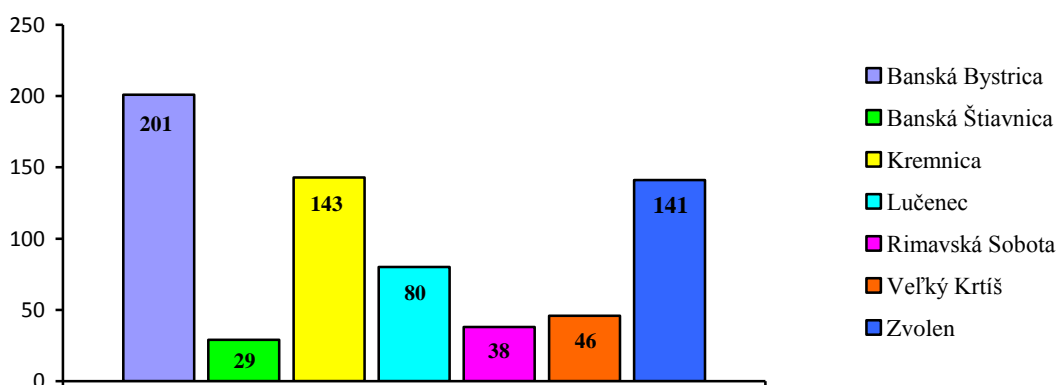

Pôvodcovia registratúry archívu v priebehu roka predložili na posúdenie a schválenie 132 registratúrnych poriadkov a registratúrnych plánov, z toho bolo 108 návrhov od pôvodcov I. kategórie a 16 návrhov od pôvodcov II. kategórie. Osem z predložených registratúrnych poriadkov a registratúrnych plánov nebolo schválených.

Z celkového počtu najviac registratúrnych poriadkov a registratúrnych plánov posudzovalo pracovisko v Banskej Bystrici (41 poriadkov a plánov), v Banskej Štiavnici to boli 3 poriadky a plány, v Kremnici 9 poriadkov a plánov, v Lučenci 11 poriadkov a plánov, v Rimavskej Sobote 56 poriadkov a plánov, vo Veľkom Krtíši 1 poriadok a plán a vo Zvolene 11 poriadkov a plánov. Nápadne vysoký počet registratúrnych poriadkov a plánov je dôsledkom situácie z roku 2016, kedy všetci pôvodcovia archívu registratúrne poriadky a plány nepredložili v určenej lehote.

Archív zároveň obdržal 678 návrhov na vyradenie registratúrnych záznamov, z ktorých schválil 676 návrhov. Najväčší počet návrhov posúdilo a schválilo pracovisko v Banskej Bystrici (201 návrhov), ostatné pracoviská posúdili a schválili nasledovný počet návrhov: Kremnica 143 návrhov, Zvolen 141 návrhov, Lučenec 80 návrhov, Veľký Krtíš 46 návrhov, Rimavská Sobota 38 návrhov a Banská Štiavnica 29 návrhov.

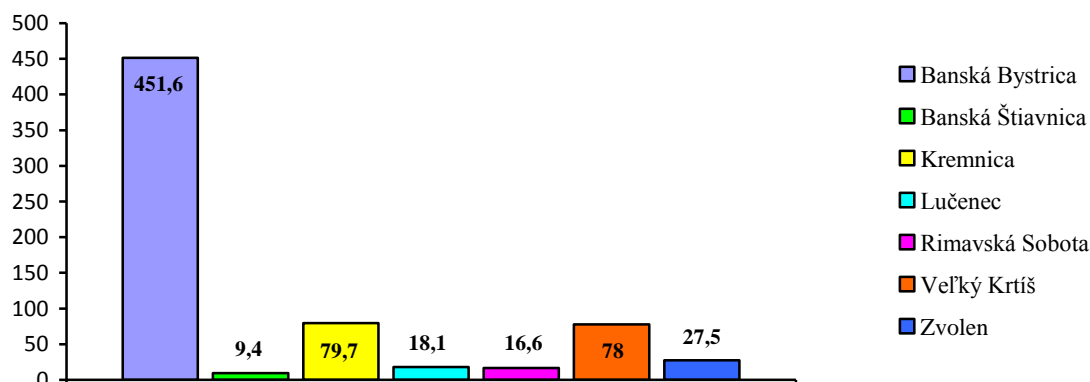
Počet schválených návrhov na vyradenie registratúrnych záznamov

Archív v roku 2017 prevzal celkom 681 bm archívnych dokumentov, z toho 451,6 bm prevzalo banskobystrické pracovisko, ostatné pracoviská prevzali menšie množstvá:

Kremnica 79,7 bm, Veľký Krtíš 78 bm, Zvolen 27,5 bm, Lučenec 18,1 bm, Rimavská Sobota 16,6 bm a Banská Štiavnica 9,4 bm.

Množstvo prevzatých archívnych dokumentov v roku 2017 v bežných metroch

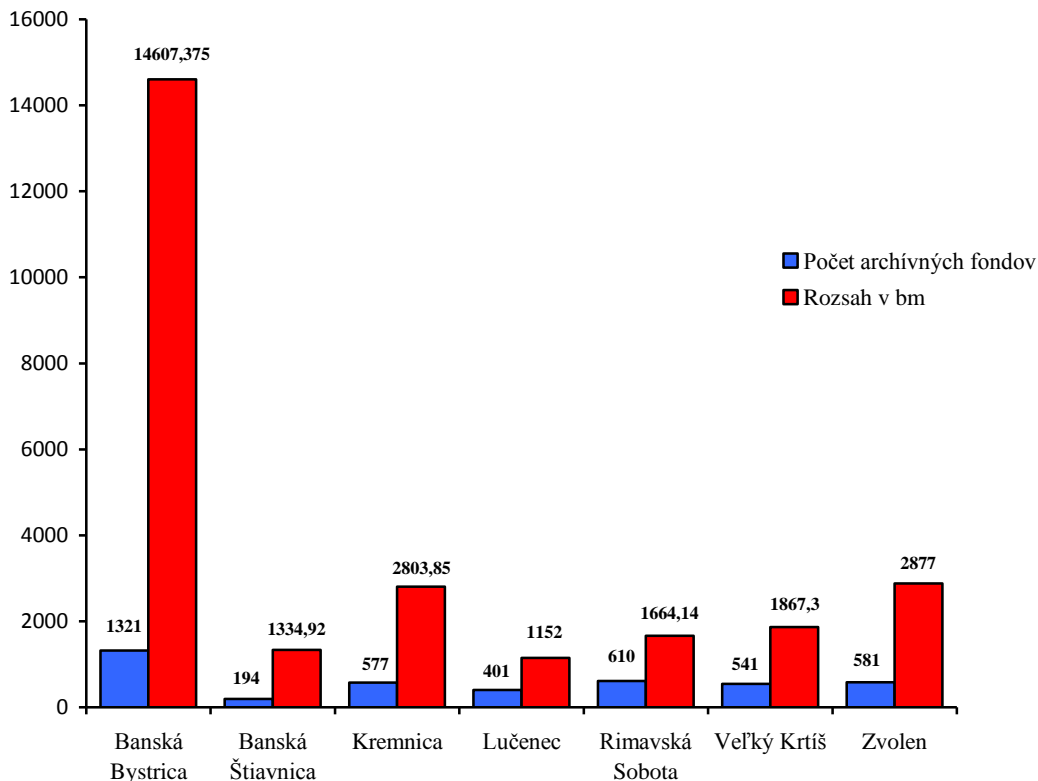
Archív v priebehu roka 2017 v rámci štátneho odborného dozoru správy registratúr u ich pôvodcov vykonal 83 štátnych kontrol (z toho bolo 62 plánovaných). Zloženie kontrolovaných subjektov odrážalo ich význam pri produkcii budúcich archívnych dokumentov a preto sa kládol dôraz na obecné, mestské a štátne úrady (celkom 51 obecných úradov, 2 mestské úrady, 6 štátnych úradov), v omnoho menšom počte sa kontrolovala správa registratúr iných pôvodcov ako sú školy (12 subjektov) a hospodárske či kultúrne organizácie rôzneho typu. Pri zaradení subjektov do plánu kontrol sa v okresoch Banská Bystrica a Brezno postupovalo s cieľom zmapovať aktuálny stav správy registratúry vo všetkých obecných úradoch v uvedených okresoch, ktorá začala v roku 2016. Kontrola v roku 2017 sa vykonala v prípade 27 obcí, zostávajúcich 17 obcí bude objektom kontrolnej činnosti archívu v priebehu roka 2018. Po ich vykonaní bude mať archív zmapovaný aktuálny stav správy registratúry vo všetkých obciach okresu Banská Bystrica a Brezno.

Evidencia archívnych súborov

Ku koncu roka 2017 archív spravoval celkom 4225 archívnych súborov (fondov a zbierok) o celkovom objeme 26306,585 bm archívneho materiálu. Z uvedeného počtu však priamo v archívoch bolo uložených 25982,5004 bm (4189 archívnych fondov). U pôvodcov, ktorí nezriadili archív bolo dočasne uložených 139 bm a na základe deponitnej zmluvy archív spravoval 16 archívnych fondov (60,81 bm). V archívoch pôvodcov bolo uložených 225,29 bm.

Z hľadiska objemu najväčšie množstvo archívnych súborov spravovalo pracovisko v Banskej Bystrici, a to 1321 archívnych súborov, čo predstavuje 14607,375 bm archívnych dokumentov. Približne rovnaký počet archívnych súborov a rovnaké množstvo bežných metrov spravovali pracoviská vo Zvolene a v Kremnici. Vo Zvolene to bolo 581 archívnych súborov (2877 bm) a v Kremnici 577 archívnych súborov (2803,85 bm). Na zostávajúcich pracoviskách archívu boli objemy spravovaných archívnych súborov o niečo nižšie - vo Veľkom Krtíši bolo 541 archívnych súborov (1867,3 bm), v Rimavskej Sobote bolo 610 archívnych súborov (1664,14 bm), v Banskej Štiavnici bolo 194 archívnych súborov (1334,92 bm) a v Lučenci bolo 401 archívnych súborov (1152 bm).

Počet archívnych súborov a ich rozsah v bežných metroch

Ochrana archívnych dokumentov

V rámci ochrany archívnych dokumentov sa v archíve vykonávala predovšetkým systematická digitalizácia archívnych dokumentov, a to na pracovisku v Banskej Bystrici. Pokračovali práce na digitalizácii archívneho fondu Banská Bystrica, mesto so zriadeným magistrátom (1020) 1255 – 1922 a zdigitalizovali sa aj štyri novozískané historické cirkevné matriky. V priebehu roka sa vyhotovilo 25495 digitalizátov z 6781 archívnych dokumentov. Ostatné archívne pracoviská digitalizáciu nevykonávali.

V roku 2017 sa v konzervátorskej dielni Štátneho archívu v Banskej Bystrici vykonali konzervátorské zásahy a kníhviazačské práce na poškodených cirkevných matrikách zo zbierky cirkevných matrik a na druhopisoch matrik, a to z archívneho pracoviska v Banskej Bystrici a pre Štátny archív v Nitre. Vyhotovala sa väzba archívnych pomôcok pre štátne archívy v Banskej Bystrici a v Nitre. Ďalej sa vyrobili obaly pre Štátny archív v Nitre, ochranné škatule pre listiny (privilégiá) a vyhotovila sa väzba uzatvorených ročníkov periodík.

Archívne budovy

S ochranou archívnych dokumentov bezprostredne súvisí problematika archívnych budov. Štátny archív v Banskej Bystrici má celkom sedem pracovísk. Najväčší objekt s celkovou plochou 6500 m² sa nachádza v Banskej Bystrici, veľké objekty sú v Kremnici a vo Zvolene. V Lučenci má archív dva objekty, vo Veľkom Krtíši jeden objekt a prenajatý depot, v Rimavskej Sobote jeden objekt a dva prenajaté depoty. Jediné archívne pracovisko v Banskej Štiavnici nemá vlastnú archívnu budovu a pracovisko archívu je umiestnené v priestoroch Okresného úradu v Banskej Štiavnici.

Archívna budova v Banskej Bystrici bola daná do užívania v priebehu roka 1996 a do roku 2003 sa v nej vykonávali pravidelné údržby a revízie technických a strojových zariadení. K dispozícii bol aj technický personál (správca objektu, údržbár – elektrikár, kurič). Po roku 2003, kedy správcovstvo budovy prešlo z bývalého Štátneho okresného archívu v Banskej Bystrici na Štátny archív v Banskej Bystrici, došlo k postupnému zrušeniu technických profesií, ktoré nahradil zmluvný dodávateľ. V súčasnosti správu objektu zabezpečuje Centrum podpory v Banskej Bystrici, ale opätovne iba dodávateľským spôsobom so zmluvnými partnermi. Na objekte sa dlhodobo prejavujú viaceré závady, z ktorých najzávažnejšia súvisí s vlhnutím objektu - obvodové murivo celého prízemnia archívu nasáva vlhkosť a je zvetrané. Presklenie dvoch chodieb pri pracovniach pri každom daždi zateká a na podlahu sa musia rozostavovať nádoby zachytávajúce kvapkajúcu vodu. V archíve sú aj problémy s kúrením – vo dvoch posledných pracovniach a v priestore bočných schodísk kúrenie vôbec nefunguje a z uvedeného dôvodu je tu zvýšená vlhkosť. Ďalšie drobné závady sa prejavujú po celom objekte v depotoch a v pracovniach. Problémy s rozpadnutým schodiskom pred budovou ako aj so vzdúvajúcou sa dlažbou sa podarilo vyriešiť v novembri a v decembri 2017. Vybuďovalo sa nové, užšie schodisko (4 metre namiesto 8 metrov šírky) a bola vymenená poškodená dlažba na prízemí a na prvom poschodí. Zároveň sa začalo s opravami nefunkčnej vzduchotechniky. S ohľadom na neskorý termín zadania zákazky (tesne pred koncom kalendárneho roka) a technickú náročnosť vykonávaných prác sa v roku 2017 s rekonštrukciou iba začalo, zvyšok sa dokončí v roku 2017. Uvedené rekonštrukčné práce sa podarilo realizovať iba z kvôli potrebe zlikvidovania finančných prostriedkov, ktoré zostali nevyužitú v dôsledku pozastavenia rekonštrukcie objektu Slovenského národného archívu v Bratislave, špecializovaného pracoviska Slovenský banský archív v Banskej Štiavnici.

Veľký problém aj v roku 2017 predstavovala absencia kapacitne dostačujúcej miestnosti na porady všetkých pracovníkov archívu (použiteľná je iba bádateľňa archívu) a vhodných, resp. použiteľných priestorov na výstavy archívnych dokumentov.

Samotná archívna budova v Banskej Bystrici má kapacitu depotov 17481 bm, voľná kapacita depotov je 1828 bm. Ide však iba o prepočítanú plochu depotov, pretože od roku 1996, kedy bola budova daná do užívania, neboli osadené všetky depoty mobilnou regálovou technikou a časť archívneho materiálu a knižnice je v dôsledku toho uložená na zemi. V súčasnosti začína byť situácia s uložením kritická, keďže archív postupne likviduje resty bývalého Štátneho archívu (do roku 2015) a preberá od pôvodcov väčšie množstvá archívnych dokumentov.

Oproti tomu archívne pracovisko vo Zvolene, ktoré disponuje celkovou kapacitou depotov 5000 bm má voľnú kapacitu 1170 bm. Depoty sú z veľkej časti vybavené montovateľnými stacionárnymi regálmi. Budova vo Zvolene je v relatívne dobrom stave, najväčšie problémy sú so žumpou (archív nie je pripojený na kanalizáciu).

Archívne pracovisko v Kremnici sídli vo vlastnom objekte, postavenom v roku 1995. Vzhľadom na vek objektu sa v ňom prejavujú viaceré závady, a to predovšetkým zvýšená vlhkosť v depotoch na prízemí. Uvedený problém sa prejavuje aj na vonkajšej strane objektu, keď budova nasáva vlhkosť zo základov. V havarijnom stave je loggia, ktorá má prehnitú drevenú hradovú konštrukciu a opadáva z nej omietka, objavujú sa problémy so zatekaním strešných okien a objavili sa aj trhliny na stenách v časti budovy, kde sú priestory pre príjem archívnych dokumentov. V zimných mesiacoch sa opätovne objavili problémy so žľabom, z ktorého voda preteká priamo na vstupné schodisko do archívu. Archívne depoty sú priamo v objekte archívu a majú celkovú kapacitu 2886 bm, pričom voľná kapacita depotov je už len

88 bm. Po vyčerpaní kapacity bude možné menšiu časť archívneho materiálu umiestniť v objekte iba za cenu zrušenia výstavnej miestnosti, prípadne v menšom množstve v nepoužívaných miestnostiach (pôvodne určených na ubytovanie) na najvyššom poschodí archívu.

Archívne pracovisko v Lučenci je umiestnené vo dvoch objektoch s celkovou plochou 394m² a 529m². V objekte na Kubínyiho námestí je sídlo archívu s pracovňami, bádateľňou a depotom, samostatné depoty sú v druhej budove mimo centra mesta na Rázusovej ulici. Celková kapacita depotov je 1200 bm, voľná kapacita je iba 47 bm. V priebehu roka 2017 sa stavebne dokončili podlahy v objekte na Rázusovej ulici, inštalovali sa stacionárne regály a previezol sa do nich archívny materiál. Kapacitu depotu by bolo možné zvýšiť rekonštrukciou ďalšej časti podláh objektu.

Pracovisko archívu vo Veľkom Krtíši sídli v objekte z roku 1985, ktorý vzhľadom na svoj vek nevyhnutne potrebuje viaceré opravy, predovšetkým výmenu okien a zateplenie. Samotné depoty majú celkovú úložnú kapacitu 2994 bm, v súčasnosti je voľných 428 bm. Problematické je používanie mobilných regálov v jednom z depotov, pretože pred viacerými rokmi došlo k poklesu podlahy a problém nedokázala odstrániť ani oprava v roku 2013. Archív disponuje aj prenajatými skladovými priestormi v objekte Slovenskej pošty s celkovou kapacitou 580 bm, pričom v súčasnosti je už 508 bm zaplnených. Archívne dokumenty však nie sú priamo v objekte archívu, treba ich prevážať a navyše sa za prenájom priestorov Slovenskej pošty platí 3147 Eur ročne.

Archívne pracovisko v Rimavskej Sobote má zo všetkých pracovísk najmenší objekt, v ktorom chýbajú priestory na uloženie archívnych dokumentov. Tie sú uložené vo dvoch prenajatých priestoroch, a to v bývalom Župnom dome na námestí M. Tompu a v priestoroch súkromného vlastníka objektu v Tomašovej. Celková kapacita depotov je 1898 bm, z toho je voľných iba 160 bm. Za priestory v Župnom dome a za depot v Tomašovej archív platí nájom 9147 € ročne.

Uvedené provizorium sa dlhodobo nedarí riešiť kvôli absencii vhodného objektu v správe štátu ako aj nedostatku finančných prostriedkov na prípadnú výstavbu nového objektu archívu.

Archívne pracovisko v Banskej Štiavnici nedisponuje vlastným objektom, ale je umiestnené v budove tamjšieho Okresného úradu a disponuje vlastným vstupom. Pracovisko má k dispozícii okrem administratívnych priestorov aj depoty s kapacitou 1400 bm a rezervou 100 bm. V priebehu roka 2017 došlo k stavebným úpravám bývalej kuchyne, v ktorej došlo k rekonštrukcii podlahy a do priestoru sa dočasne uložili písomnosti z rekonštruovaného banského archívu. Po dokončení rekonštrukcie bude potrebné stavebne upraviť steny a strop miestnosti a archív získa depot s kapacitou cca 1200 bm.

Spoločným menovateľom všetkých objektov, či už vlastných alebo prenajatých, je ich nie príliš dobrý technický stav (vlhkosť, zatekanie), absencia dostatočnej rezervy depotov, prípade regálovej techniky.

Spolupráca s Centrom podpory v Banskej Bystrici

Spoluprácu s Centrom podpory v Banskej Bystrici nemožno hodnotiť komplexne jediným hodnotením, pretože s niektorými oddeleniami je spolupráca excelentná a s inými problémová. Podobne ako v roku 2016, aj v roku 2017 bola vynikajúca spolupráca

predovšetkým s oddelením telekomunikačných služieb, oddelením informačných služieb, oddelením autodopravy, oddelením účtovníctva a oddelením rozpočtu.

Oproti roku 2016 sa k lepšiemu zmenila spolupráca s oddelením nehnuteľností. Po počiatkovej fáze, kedy bol archív pre oddelenie iba príťažou, došlo k postupnému uvedomovaniu si dôležitosti inštitúcie, zlepšeniu komunikácie a snahe riešiť problémy technického charakteru, dôsledkom čoho je predovšetkým využitie finančných prostriedkov na nevyhnutné opravy budovy archívu v Banskej Bystrici a pridelenie stáleho pracovníka do tohto objektu.

Ďalším výrazným plusom bolo pridelenie nového kopírovacieho stroja Kyocera na banskobystrické pracovisko archívu. Archív dlhodobo potrebuje obmeniť kopírovaciu techniku, pretože multifunkčné zariadenia Ricoh, ktoré boli v roku 2003 pridelené na každé archívne pracovisko, sú už dávno za svojou životnosťou. Tieto stroje už pracujú na hranici svojich možností a navyše je problém s opravami, keďže na ne už nie sú dostupné náhradné diely.

Sprístupňovanie archívnych dokumentov

V priebehu roka 2017 pokračovali práce na sprístupňovaní archívnych dokumentov, práce sa vykonávali na necelej stovke archívnych súborov. Z uvedeného počtu sa 60 archívnych súborov spracovávalo štandardným spôsobom, zatiaľ čo 37 archívnych súborov prostredníctvom opisov. V priebehu roka sa roztriedilo celkom 158,87 bm archívneho materiálu. Usporiadalo sa vrátane vnútorného vyradovania a inventarizovania 301,15 bm a inventarizovalo sa 38,75 bm. K 41,42 bm sa vypracovali registre ako archívna pomôcka.

V priebehu roka 2017 sa vyhotovilo 21 projektov spracovania archívnych fondov. Na pracovisku v Banskej Bystrici, Lučenci a Rimavskej Sobote sa v uvedenom kalendárnom roku neukončili práce na žiadnom rozpracovanom archívnom fonde. Na pracovisku v Banskej Štiavnici sa dokončili práce na XIII. zväzku inventára vecnej skupiny korešpondencia Magistrátu mesta Banskej Štiavnice 1527 – 1530, v roku 2018 sa vyhotoví čistopis pomôcky. Podobne sa čistopis pomôcky vyhotoví v roku 2018 aj v prípade archívu vo Veľkom Krtíši pri archívnom fonde Okresný výbor KSS vo Veľkom Krtíši, zápisnice volených orgánov (1960) 1968 – 1989. Definitívne vyhotovených bolo celkom 12 archívnych pomôcok. Všetky boli vyhotovené na archívnom pracovisku vo Zvolene a išlo o inventáre nasledovných fondov: Obvodný notársky úrad v Plášťovciach 1926 – 1938, Obvodný notársky úrad v Hontianskych Nemciach 1904 – 1944, Obvodný notársky úrad v Hontianskych Tesároch (1867) 1871-1944, Obvodný notársky úrad v Horných Rykynčiciach I. (1867) 1871 – 1925, Obvodný notársky úrad v Horných Rykynčiciach II. 1939 – 1945, Obvodný notársky úrad v Kostolných Moravciach 1925 – 1944, Obvodný notársky úrad v Litave (1867) 1871 – 1945, Miestny národný výbor v Lieskovci 1951 – 1971, Miestny národný výbor v Zemianskom Vrbovku 1945 – 1971, Miestny národný výbor v Zolnej 1948 – 1976, Obvodný notársky úrad v Bzovíku 1882-1945 (1947), Miestny národný výbor v Hriňovej (1944) 1945-1990.

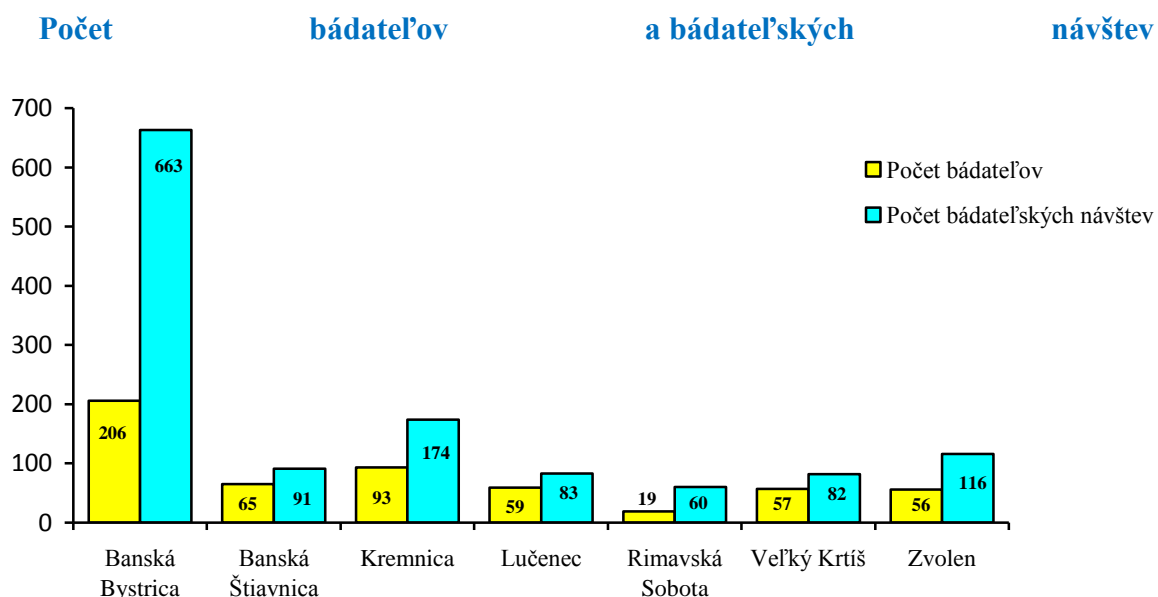
V priebehu roka sa začali práce na sprístupňovaní prostredníctvom opisov archívnych súborov, ktoré boli vypracované podľa všeobecného medzinárodného štandardu pre archívny opis ISAD (G). Celkom sa za archív vyhotovilo 37 opisov, z toho pracovníci OSAD v Banskej Bystrici vyhotovili 25 opisov, pracoviská vo Zvolene a Kremnici po 3 opisy, pracoviská vo Veľkom Krtíši a v Rimavskej Sobote po 2 opisy a pracoviská v Banskej Štiavnici a v Lučenci po jednom opise. Stanovenie počtu opisov na jednotlivých archívnych

pracoviskách zohľadňovalo počet pracovníkov ako aj skutočnosť, že išlo o úplne nový, doteraz nepoužívaný spôsob spracovania.

Prístup k archívnym dokumentom

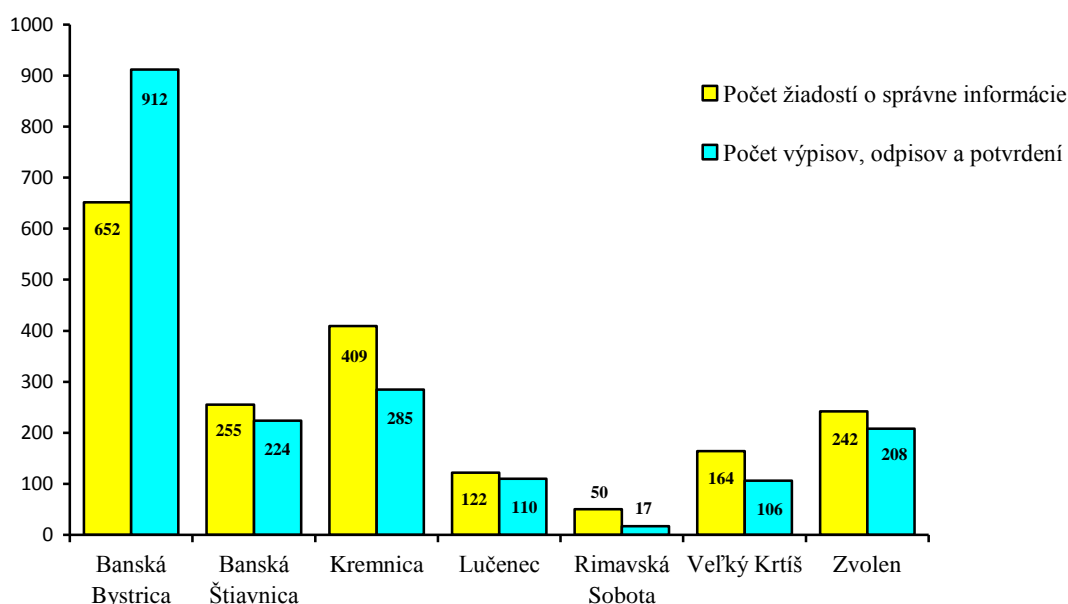
V roku 2017 v Štátnom archíve v Banskej Bystrici študovalo 555 bádateľov (z toho 42 zahraničných) a títo spolu vykonali 1269 bádateľských návštev. Bádateľská agenda však bola rozmiestnená nerovnomerne – najviac bádateľov bolo na pracovisku v Banskej Bystrici (206 bádateľov, 663 bádateľských návštev). Ostatné archívne pracoviská boli z hľadiska bádateľskej agendy menej vytiažené. Druhý najvyšší počet bádateľov bol v Kremnici (93 bádateľov, 174 bádateľských návštev). V Banskej Štiavnici študovalo 65 bádateľov (91 bádateľských návštev), v Lučenci 59 bádateľov (83 bádateľských návštev), vo Veľkom Krtíši 57 bádateľov (82 bádateľských návštev), vo Zvolene 56 bádateľov (116 bádateľských návštev) a v Rimavskej Sobote 19 bádateľov (60 bádateľských návštev).

Bádatelia sa tak ako aj po iné roky najviac zaujímali predovšetkým o regionálnu históriu a o genealógiu, ale nechýbalo ani štúdium špecializovaných tém z oblasti architektúry a dejín umenia.

V rámci správnej agendy archív vybavil 1894 žiadostí o správne informácie a vystavil 1862 výpisov, odpisov a potvrdení z archívnych dokumentov. Vybavovanie správnej agendy na jednotlivých pracoviskách archívu bolo opätovne nerovnomerné – najviac žiadostí obdržalo pracovisko v Banskej Bystrici (652) a vydalo aj najväčší počet výpisov, odpisov a potvrdení (912). Kremnica prijala 409 žiadostí a vydala 285 výpisov. Na zostávajúcich pracoviskách bol počet žiadateľov približne podobný. Banská Štiavnica vybavila 255 žiadostí (224 výpisov), Zvolen 242 žiadostí (208 výpisov), Veľký Krtíš 164 žiadostí (106 výpisov) a Lučenec 122 žiadostí (110 výpisov). Iba pracovisko v Rimavskej Sobote obdržalo 50 žiadostí a vyhotovilo 17 výpisov.

Počet žiadostí o správne informácie a počet vydaných výpisov, odpisov a potvrdení

Na všetkých pracoviskách archívu oproti roku 2016 došlo k poklesu počtu žiadostí o správne informácie ako aj vydaných odpisov. V oblasti správnej agendy bol najväčší záujem už tradične o dokumenty vzťahujúce sa k vysporiadaniu majetkovo – právnych vzťahov, kúpnopredajné zmluvy, dedičské konania, stavebné povolenia, kolaudačné rozhodnutia, projektovú dokumentáciu, ako aj dokumentov týkajúcich sa ukončenia školskej dochádzky a sociálneho zabezpečenia.

Rešeršnú činnosť vykonávalo iba pracovisko v Banskej Bystrici (8 rešerší) a v Banskej Štiavnici (7 rešerší).

Knižnica

Štátny archív v roku 2017 evidoval spolu 58550 zaprírastkovaných knižničných jednotiek, z toho najväčší počet v Banskej Bystrici (31444 kusov). Veľké množstvo ešte nezaprírastkovaných kníh sa nachádza na pracovisku v Banskej Bystrici (cca 30000 kusov). Spracovaniu kníh a v roku 2017 venovala menšia pozornosť než v minulosti, a to z dôvodu malého prírastku kníh, ktoré archívy nezískavali nákupom ale iba darmi ako aj pozastavením prác v aplikačnom prostredí Bach – knižnica z dôvodov prechodu na EAS. Oživenie predstavoval centrálny nákup odbornej literatúry prostredníctvom Odboru archívov a registratúr MV SR v decembri 2017, vďaka ktorému sa doplnili chýbajúce publikácie.

Zatiaľ čo jednotlivé archívne pracoviská príliš veľkú pozornosť knižnici nevenovali, na pracovisku v Banskej Bystrici sa neelektronickým spôsobom spracovalo 1388 kníh a 670 tlačovín, ktoré sa do Banskej Bystrice previezli z archívneho pracoviska v Kremnici z dôvodu potreby uvoľnenia regálov. Z rovnakých dôvodov sa knihy a tlačoviny do Banskej Bystrice previezli z archívneho pracoviska v Rimavskej Sobote, následne sa spracovalo 128 kníh a 1096 periodík.

Výskumná, publikačná, kultúrno – osvetová činnosť

V rámci výskumnej, publikačnej a kultúrno – osvetovej činnosti sa pracovníci archívu venovali viacerým okruhom činností. Jednou z nich bolo plnenie rezortných výskumných úloh, týkajúcich sa troch výročí v rokoch 1918 (100. výročie vzniku Československej republiky), 1968 (50. výročie obrodného procesu v Československu) a 1993 (25. výročie vzniku Slovenskej republiky). Pracovníci archívu pripravili požadované výstupy pre pripravované publikácie a zároveň si urobili predprípravu pre prednáškovú a výstavnú činnosť, ktorú budú k uvedeným trom výročiam realizovať v roku 2018. Vykonávali sa aj práce na príprave hesiel pre Biografický slovník slovenských archivarov, ktoré sa ukončia v roku 2018.

V rámci publikačnej činnosti pracovníci archívu publikovali 1 monografiu a na príprave ďalšej sa podieľali, 3 štúdie, 9 článkov a 9 posudkov.

Archívne pracoviská sa podieľali aj na výstavnej činnosti a to buď samostatnými výstavami (Kremnica, Lučenec) alebo v spolupráci s rôznymi kultúrnymi inštitúciami (Lučenec, Banská Štiavnica). Okrem toho vykonávali prednášky k rôznym výročiam (Kremnica, Banská Bystrica, Banská Štiavnica, Lučenec) alebo v rámci prezentácie archívu (Kremnica, Banská Bystrica). Archívne pracoviská spolupracovali s RTVS pri príprave cyklu dokumentárnych filmov k výročiu reformácie *Genius loci* (Banská Bystrica, Banská Štiavnica) a iných tém (Kremnica). Takmer všetky archívne pracoviská v priebehu roka usporiadali sériu prednášok a vyučovacích hodín v archíve pre študentov základných, stredných a vysokých škôl, ako aj exkurzie v archívoch s prezentáciou vybraných archívnych dokumentov. Kremnické pracovisko bolo jediným archívnym pracoviskom, ktoré v danom roku usporiadalo Deň otvorených dverí. Na uvedených publikačných a prezentačných aktivitách sa vôbec nepodieľali pracoviská vo Zvolene, Veľkom Krtíši a v Rimavskej Sobote.

Jeden pracovník archívu v priebehu roka pôsobil vo funkcii člena redakčnej rady časopisu *Vojenská história*, člena Rady pre vojenskú symboliku Ministerstva obrany SR, člena výboru Slovenskej genealogicko - heraldickej spoločnosti, člena Komisie pre pamätihodnosti mesta Banskej Bystrice, člena Komisie pre digitalizáciu pečatí a pečatidiel, člena Heraldickej komisie a člena Akvizičnej komisie.

Pracovníci archívu sa v priebehu roka 2017 zúčastnili na viacerých vedeckých a odborných podujatiach organizovaných inými subjektmi, a to v pozícii prednášateľov aj poslucháčov.

Osobitnou iniciatívou archívu v Kremnici bol podnet k udeleniu čestného občianstva in memoriam bývalému archivarovi PhDr. Teodorovi Lamošovi, CSc. V tejto súvislosti archív pripravil v spolupráci s mestom Kremnica výstavu v priestoroch archívu a radnice, podieľal sa na slávnostnom akte udelenia občianstva a pripravil odbornú štúdiu o tejto osobnosti.

Archív v Lučenci nadviazal na vedeckú výskumnú spoluprácu s maďarskými kolegami z Novohradského župného archívu v Šalgótarjáne. Výsledkom spolupráce bola aktívna účasť archívu na Medzinárodnej konferencii realizovanej za podpory projektu Maďarského národného archívu pod názvom *Reformácia v Novohrade* a táto sa uskutočnila v Novohradskom župnom archíve v októbri 2017. Na podujatí odznela prednáška *Počiatky reformácie evanjelikov augsburského vyznania v Lučenci. Výstavba tolerančného kostola evanjelikov*.